ΔΙΚΤΥΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Εργαστηριακή Άσκηση #1 Μιχάλης Παπαδόπουλλος :: 03114702

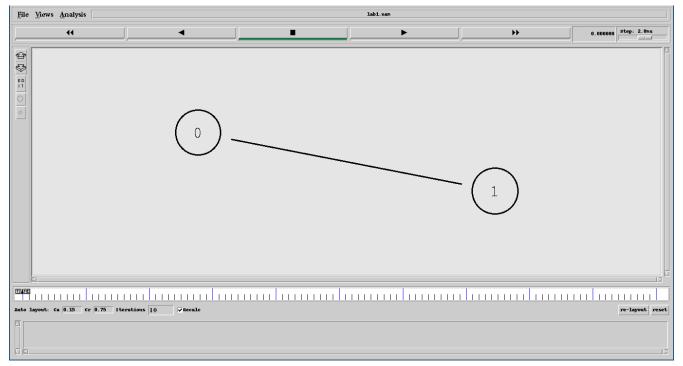
Σκοπός της πρώτης άσκησης είναι η εξοικείωση με τα εργαλεία NS (Network Simulator), NAM (Network Animator) και Xgraph, που θα τα χρησιμοποιούμε για προσομοιώσεις δικτύων.

Απλή τοπολογία δύο κόμβων – μιας ζεύξης:

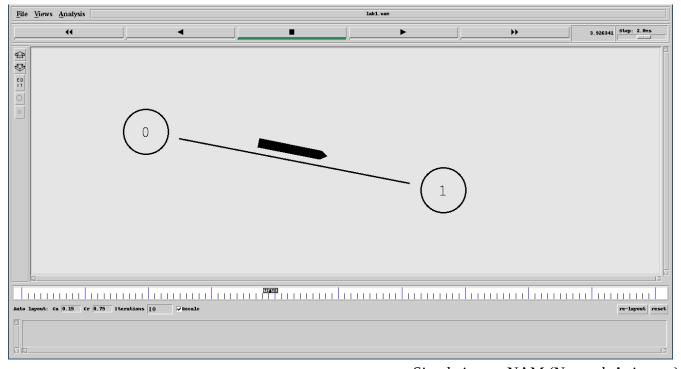
Δημιουργούμε μια απλή τοπολογία δυο κόμβων ενωμένων με μια ζεύξη και τους ορίζουμε ως αποστολέα και παραλήπτη αντίστοιχα.

Στη προσομοίωση οι δύο κόμβοι συνδέονται με αμφίδρομη ζεύξη (duplex-link), εύρους ζώνης (bandwidth) 4Mbps, με καθυστέρηση 10ms και με ουρά αναμονής *DropTail*.

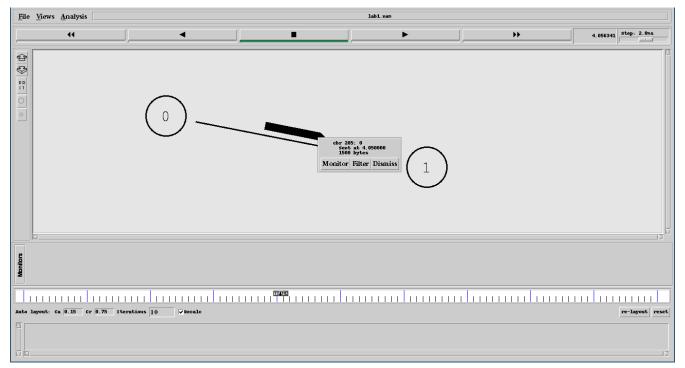
```
# create new node with handle n0
      set n0 [$ns node]
      set n1 [$ns node]
      # create a duplex link between n0 and n1 with
      # bandwidth = 4Mbps
      \# delay = 10 \text{ms}
      # waiting queue = DropTail
      $ns duplex-link $n0 $n1 4Mb 10ms DropTail
      # create new agent
      set agent0 [new Agent/UDP]
42
      # set packetSz = 1500 bytes
      $agent0 set packetSize 1500
44
      # attach agent to n0 node
      $ns attach-agent $n0 $agent0
      set traffic0 [new Application/Traffic/CBR]
      $traffic0 set packetSize 1500
      # send 1 packet every 0.01 seconds
      $traffic0 set interval 0.01
      $traffic0 attach-agent $agent0
      set sink [new Agent/LossMonitor]
      $ns attach-agent $n1 $sink
      $ns connect $agent0 $sink
```


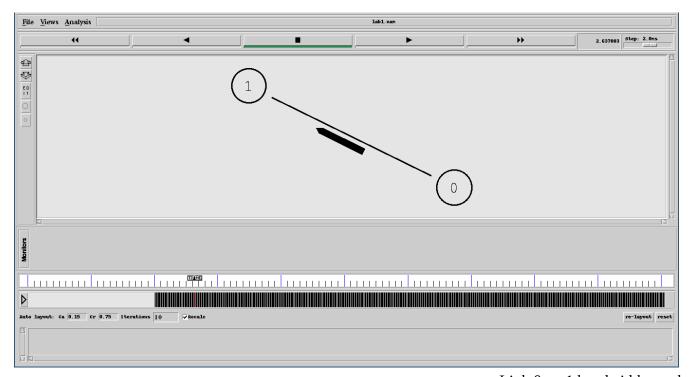
Our simple topology as shown in NAM (Network Animator)

Simulation on NAM (Network Animator)

Packet information

Link $0 \rightarrow 1$ bandwidth graph

2.4 Ερωτήσεις:

• Ποιος είναι ο ρυθμός μετάδοσης σε bit/sec;

Κάθε 0.01 δευτερόλεπτα αποστέλλεται πακέτο μεγέθους 1500 bytes 1500[bytes]*8[bits/byte]/0.01[sec]=120000bits/sec=1.2 Mbps

 Ποιος είναι ο συνολικός αριθμός bytes και bits που μεταφέρθηκαν από την αρχή ως το τέλος της προσομοίωσης;

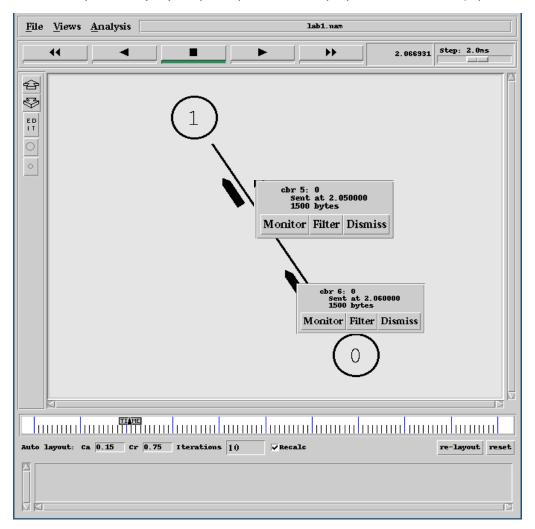
$$1.2[Mbps]*(t_{end}=10[sec]-t_{start}=2[sec])=9.6 Mbits=960000 bits$$

• Πόσα bytes υπάρχουν πάνω στη γραμμή ζεύξης κάθε στιγμή; Επιβεβαιώστε την απάντησή σας από το animation.

Κάθε 0.01 δευτερόλεπτα στέλνεται ένα πακέτο των 1500 bytes με καθυστέρηση 10ms = 0.01 sec. Συνεπώς στέλνονται 1500 bytes κάθε στιγμή στη γραμμή ζεύξης Link 0 $\rightarrow$ 1.

 Ποια είναι η απάντησή σας στο προηγούμενο ερώτημα, αν διπλασιαστεί η καθυστέρηση της ζεύξης; Επιβεβαιώστε την απάντησή σας από το animation.

Με την ίδια λογική αναμένουμε διπλάσιο αριθμό πακέτων κάθε φορά.

• Εάν υποθέσουμε ότι σε κάθε πακέτο οι επικεφαλίδες του IP και του UDP μαζί έχουν μήκος 40 byte, ποιος είναι ο καθαρός ρυθμός μετάδοσης των δεδομένων σε bit/sec;

```
packetSz - UDPsz = 1500 - 40[bytes] = 1460[bytes]
\Rightarrow dataRate = 1460 * 8/0.01 = 1168 000[bits/sec] = 1.168 Mbps
```

• Ποιες παράμετροι μπορεί να αλλαχθούν για να μεταβληθεί ο ρυθμός μετάδοσης και με ποιες εντολές επιτυγχάνονται αυτές οι αλλαγές;

Για να αλλάξει ο ρυθμός μετάδοσης μπορούμε να εφαρμώσουμε τις πιο κάτω αλλαγές:

```
$traffic0 set packetSize_ <value> - Μέγεθος πακέτου $traffic0 set interval_ <value> - Χρονος μεταξύ αποστολής πακέτων $ns duplex-link $n0 $n1 <bandwidth> <delay> <method>
```

Αν επιθυμούμε να έχουμε καθαρό ρυθμό μετάδοσης δεδομένων ίσο με 1.25 Mbit/sec, μεταβάλλοντας κάθε φορά μία από τις ανωτέρω παραμέτρους, ποιες τιμές προτείνετε για κάθε μια; Ελέγξτε κάθε φορά αν οι απαντήσεις σας δίνουν ρυθμό μετάδοσης μικρότερο από τη χωρητικότητα της ζεύξης.

```
Για να έχουμε καθαρό ρυθμό 1.25 Mbit/sec:

1. dRate = \frac{(packetSz - udpHeadSz)}{/interval} \Rightarrow packetSz = 1602.5 \, bytes

\uparrow

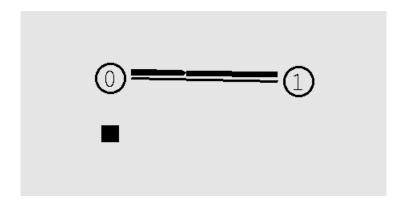
2. interval = 0.009 \, sec
```

• Για ποιες τιμές των ανωτέρω παραμέτρων θα αρχίσει να παρατηρείται οριακά η απώλεια πακέτων; Επιβεβαιώστε την απάντησή σας τρέχοντας το tcl script και το animation.

Για να μην έχουμε απώλειες δεδομένων πρέπει ο ρυθμός μετάδοσης να είναι μικρότερος ή το πολύ ίσος με το εύρος ζώνης της ζεύξης:

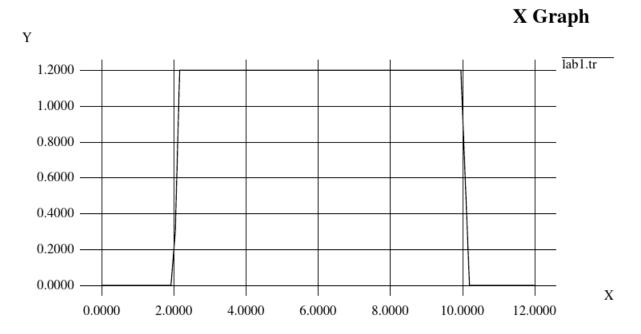
Άρα το μέγεθος πακέτου μπορεί να γίνει οριακά 5000 bytes και $interval \ge 0.003$ seconds

Άρα ο χρόνος αποστολής μπορεί να γίνει οριακά 0.003 sec. Για τιμές εκτός των πιο πάνω ορίων τότε παρατηρείται απώλεια πακέτων.

3.1 Ερωτήσεις:

Γραφική παράσταση της μεταφερόμενης κίνησης για μέγεθος πακέτου 1500 bytes και χρόνο αποστολής 0.01 sec

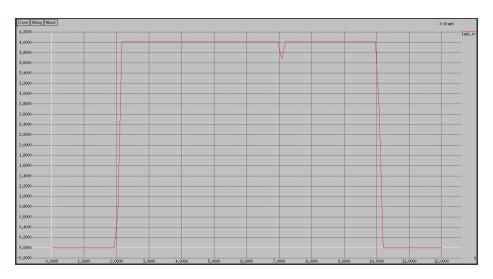

• Μεταβάλλοντας την τιμή του μήκους του πακέτου διαπιστώστε και σχολιάστε πώς μεταβάλλεται η γραφική παράσταση της μεταφερόμενης κίνησης.

Όταν μεταβάλλουμε την τιμή του μήκους πακέτου παρατηρούμε ότι η γραφική παράσταση διατηρεί την ίδια μορφή (μέχρι κάποια οριακή τιμή) ενώ αλλάζει η μέγιστη τιμή στην οποία φτάνει. Η μέγιστη τιμή που λαμβάνει εξαρτάται από τον αριθμό των bytes που βρίσκονται πάνω στη ζεύξη και διατηρείται σταθερός καθ' όλη τη διάρκεια της κίνησης (δηλαδή από 2 μέχρι 10 sec).

• Ποιο είναι το μέγιστο μήκος πακέτου που μπορεί να αποσταλεί χωρίς να ξεπερνάται η χωρητικότητα της γραμμής;

Αφού η χωρητικότητα της γραμμής είναι 4 Mbps τότε όπως βρήκαμε και προηγουμένως το μέγιστο μήκος πακέτου που μπορεί να αποσταλεί είναι 5000 bytes.

• Διατηρώντας σταθερό το μήκος πακέτου, μεταβάλλετε το ρυθμό μετάδοσης. Τι παρατηρείτε στη γραφική παράσταση της μεταφερόμενης κίνησης και πώς το ερμηνεύετε;

Διατηρώντας σταθερό το μήκος πακέτου και μεταβάλλοντας το χρονο αποστολής παρατηρούμε ότι η γραφική παράσταση δε μένει σταθερή στη σταθερή της τιμή, αλλά παρουσιάζει μικρές μεταβολές. Ο λόγος που συμβαίνει αυτό είναι ότι η ζεύξη έχει χρόνο καθυστέρησης 10msec και για χρόνους αποστολής (interval) που δεν ειναι διαιρέτες του χρόνου καθυστέρησης σε διαφορετικές χρονικές στιγμές δεν υπάρχει ο ίδιος αριθμός byte στη ζεύξη

Αυξήστε την καθυστέρηση της γραμμής σύνδεσης των δύο κόμβων σε 0.5
 δευτερόλεπτα. Τι παρατηρείτε στη γραφική παράσταση της μεταφερόμενης κίνησης;

Παρατηρούμε, ότι υπάρχει καθυστέρηση των 0.5 second στην γραφική παράσταση μέχρι να φτάσει στη μέγιστη τιμή της και αντίστοιχα μέχρι να σταματήσει η ροή πακέτων

